

คู่มือแบบประเมินความสุขของเด็กไทย: ระดับประถมศึกษา

(Elementary Child Happiness: ECH-Thai 9)

คำชี้แจง

แบบประเมินความสุขของเด็กประถมศึกษา (Elementary Child Happiness: ECH-Thai 9) เป็นแบบประเมินของแผนสุขภาวะเด็ก เยาวชนและครอบครัว (สำนัก 4) ที่พัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิด ECCE Happiness Framework และ Early Childhood Care and Education แบ่งออกเป็น 2 สมรรถนะใหญ่ๆ คือ สมรรถนะด้านอารมณ์ (Emotional Competence) 3 องค์ประกอบ และสมรรถนะด้านสังคม (Social Competence) 4 องค์ประกอบ

แบบประเมิน ECH-Thai 9 เป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิจัยและทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพในการคัดกรองหรือประเมินระดับความสุขของเด็กได้ดี โดยมีค่าความเที่ยงของมาตรวัดด้วยสัมประสิทธิ์ Reliability Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.726

คุณสมบัติของเครื่องมือ

1) แบบประเมิน ECH-Thai 9 พัฒนาขึ้นโดยใช้กลุ่มคนเป็นมาตรฐาน (Normative Model) ในการกำหนดเกณฑ์ปกติ (Norm) เนื่องจากยังไม่มีกำหนดมาตรฐาน (Goal Standard) ของความสุขเด็กประถมศึกษา ว่ามีค่าความสุขมากน้อยเพียงใด

2) การพัฒนาแบบประเมิน ECH-Thai 9 ผ่านการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างเป็นข้อคำถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด และตรงตามเนื้อหาที่ต้องการประเมิน (Content Validity) นำลงไปทดสอบรอบแรกกับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก (81 คน) ด้วยข้อคำถามทั้งหมด 21 ข้อ คัดกรองข้อคำถามโดยใช้สถิติ Factor Analysis ที่สามารถจัดหมวดหมู่ได้ครบ 7 องค์ประกอบและอธิบายเนื้อหาร่วมกันได้มากกว่าร้อยละ 70 จึงจัดว่าเนื้อหาของจำนวนข้อคำถามครอบคลุมในเกณฑ์ค่อนข้างเหมาะสม ตลอดจนหาความเที่ยงของมาตรวัดด้วย Reliability Cronbach's Alpha ที่อยู่ในเกณฑ์มีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป เมื่อได้ข้อคำถามที่มีจำนวนข้อและเนื้อหาเข้าเกณฑ์มาตรฐาน จึงนำไปทดสอบรอบที่สองที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้นกว่าเดิมเพื่อดู External Reliability

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรอบแรก จากจำนวนข้อคำถาม 21 ข้อ สามารถสกัดจำนวนข้อคำถามที่ใช้ได้ 10 ข้อ มีความสามารถอธิบายเนื้อหาร่วมกันได้ (Common Variance) 88.57% และค่าความเที่ยงของคะแนนการวัด (Cronbach's Alpha) 0.784 และเมื่อนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ในพื้นที่อื่นจำนวน 593 คน พบว่าในข้อคำถามที่ค่าการวัดไม่เที่ยงถูกตัดออก จึงเหลือ 9 ข้อ ได้ค่าความสามารถอธิบายเนื้อหาร่วมกันได้ (Common Variance) 88.30% และค่าความเที่ยงของคะแนนการวัด (Cronbach's Alpha) 0.726

ข้อกำหนดและคำชี้แจงในการประเมิน

1) แบบประเมินนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี (ไม่จำกัดเพศ)

1.1 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 (อายุ 6-9 ขวบ) แนะนำให้คุณครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนที่มีความสนิทสนมกับเด็ก อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไปเป็นผู้ประเมินหรือผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากเด็กอาจยังไม่สามารถทำความเข้าใจแบบประเมินได้ด้วยตัวเอง

1.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 (อายุ 10-12 ปี) ที่มีศักยภาพในการอ่านและเข้าใจความหมายของข้อคำถาม สามารถประเมินให้เด็กประเมินตนเองได้ โดยอธิบายวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการประเมินให้เด็กเข้าใจก่อนเริ่มประเมิน และให้เวลากับเด็กมากพอในการตัดสินใจเลือกข้อที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงของตนเองให้มากที่สุด

2) การประเมินใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3) ก่อนเริ่มทำแบบประเมิน ควรทำความเข้าใจกับพ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง หรือ ตัวเด็ก ให้เข้าใจว่า

- การประเมินนี้เป็นเพียงการประเมินและคัดกรองความสุขของเด็กในเบื้องต้นเท่านั้น
- ขอให้ตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อ และ ในแต่ละข้อให้เลือกตอบข้อเดียวเท่านั้น

- 4) แบบประเมินนี้เหมาะกับการประเมิน ณ สถานการณ์ปัจจุบันของเด็ก เพื่อความเที่ยงตรงและแม่นยำที่สุด และไม่แนะนำไปใช้เพื่อการประเมินย้อนหลัง (Retrospective Recall Evaluation)
- 5) เพื่อให้การประเมินเป็นไปตามนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และ พรบ. คุ้มครองเด็ก แนะนำให้มีกระบวนการให้ข้อมูลและขอความยินยอมจากพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กก่อนทำการประเมิน มีกระบวนการรักษาความลับ และบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลให้ยากต่อการเข้าถึงของบุคคลอื่น โดยไม่ระบุข้อมูลส่วนบุคคลจริงของเด็ก โดยสามารถใช้นามสมมุติหรือเลขรหัสแทน

การให้คะแนน

แต่ละข้อมีวิธีการให้คะแนนดังนี้

น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
มากที่สุด	ให้	5	คะแนน

การแปลผลการประเมิน

แบบประเมินความสุขของเด็กประถมศึกษา 9 ข้อ มีคะแนนเต็มทั้งหมด 45 คะแนน เมื่อได้ข้อมูลจากการประเมินแล้ว และรวมคะแนนทุกข้อได้คะแนนเท่าไร สามารถนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้

คะแนน 37-45	คะแนน	หมายถึง	มีความสุขในระดับมาก
คะแนน 27-36	คะแนน	หมายถึง	มีความสุขระดับปานกลางในเกณฑ์ปกติ
คะแนน 0-26	คะแนน	หมายถึง	มีระดับความสุขในระดับน้อย

แบบประเมินความสุขของเด็กไทย: ระดับประถมศึกษา	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1. ฉันมีความสุขเวลาที่ได้ทำกิจกรรมกับคนในครอบครัว					
2. ฉันมีเพื่อนเล่น “เป็นกลุ่ม” เวลาอยู่ที่บ้าน/โรงเรียน					
3. ฉันมีความสุขเวลาที่ได้รับคำชมจากผู้ใหญ่					
4. ฉันมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง					
5. เวลารู้สึกโกรธ ไม่สบายใจ ฉันมีวิธีที่ทำให้ฉันรู้สึกดีขึ้น					
6. ฉันรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยเวลาอยู่ที่บ้าน/โรงเรียน					
7. ฉันรู้จักและสนิทสนมกับเพื่อนบ้าน/คุณครูที่โรงเรียน					
8. ฉันจัดการตัวเองได้ เวลาที่มีความทุกข์					
9. ฉันชอบสนุกอยู่กับเพื่อนๆ					